



KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 83

(Prot. Nr.46, 2.§)

2006.gada 2.augustā

Lieta Nr.47/06/10/1

„Par Konkurences likuma 18.panta otrās daļas iespējamo pārkāpumu SIA „Inbokss” un SIA „One” darbībās”

Konkurences padome 2006.gada 9.janvārī saņēma domēna un portāla Miamigo.lv (turpmāk – Miamigo) īpašnieka Silvestra Strautnieka (turpmāk – Iesniedzējs) 06.01.2006. iesniegumu Nr.47 (turpmāk – Iesniegums) par iespējamo aizliegto tirgus dalībnieku vienošanos ar mērķi kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci Latvijas teritorijā, (Konkurences likuma 11.panta 2., 3., 6. un 7.punkts) SIA „Inbokss” un SIA „One” darbībās.

Iesniegumā Iesniedzējs lūdz Konkurences padomi izvērtēt SIA „Inbokss” portāla Inbox.lv (turpmāk – Inbox) un SIA „One” portāla One.lv (turpmāk – One) darbības, sakarā ar aizlieguma uzstādīšanu saviem lietotājiem saņemt uzaicinājuma vēstules, kā arī e-kartiņas no portāla Miamigo. Iesniegums nebija noformēts saskaņā ar Konkurences likuma 23.panta otro daļu. Lai novērstu trūkumus Iesniegumā un iegūtu papildus informāciju, saskaņā ar Konkurences likuma 23.panta otro un trešo daļu 18.01.2006. Iesniedzējam tika nosūtīta vēstule Nr.82 par trūkumiem Iesniegumā un saskaņā ar Konkurences likuma 9.panta piektās daļas 1.punktu tika nosūtīta vēstule Nr.80 Matemātikas un informātikas institūtam par informācijas pieprasījumu par tirgus dalībnieku reģistrāciju.

03.02.2006. Konkurences padome pieņēma lēmumu neierosināt lietu uz Iesniedzēja 06.01.2006. iesnieguma pamata daļā par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 2., 3., 6. un 7.punktu iespējamo pārkāpumu SIA „Inbokss” un SIA „One” darbībās.

Konkurences padome, pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 1.punktu un 23.panta trešo daļu 03.02.2006. ierosināja lietu Nr.47/06/10/1

uz 26.01.2006. iesnieguma pamata par Konkurences likuma 18.panta otrās daļas iespējamo pārkāpumu SIA „Inbox” un SIA „One” darbībās.

Konkurences likuma 18.panta otrajā daļā ir teikts, ka „Par negodīgu konkurenci uzskatāmas darbības, kuru rezultātā tiek pārkāpti normatīvie akti vai godīgas saimnieciskās darbības paražas un ir radusies vai varētu rasties konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana.”

SIA „Siora” ir Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrētā komercsabiedrība ar reģistrācijas Nr.43603022255.

Domēna vārds miamigo.lv ir reģistrēts 08.03.2005. uz Silvestra Strautnieka vārda.

SIA „One” ir Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrētā komercsabiedrība ar reģistrācijas Nr.LV40003493646.

Domēna vārds one.lv ir reģistrēts 01.04.2000. Domēna vārda lietotājs ir SIA „One”.

SIA „Inbokss” ir Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrētā komercsabiedrība ar reģistrācijas Nr.LV40003560720.

Domēna vārds inbox.lv ir reģistrēts 01.10.1999. Domēna vārda lietotājs ir SIA „Inbokss”.

Izvērtējot Iesniegumā ietvertu un papildus iegūto informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. Konkurences padome ir ieguvusi procesa dalībnieku paskaidrojumus un citus pierādījumus.

1.1. 26.01.2006. vēstulē Iesniedzējs informē, ka Inbox un One valdītāji ir uzlikuši visu ienākošo sūtījumu (uzaicinājumu un e-kartiņu) bloķēšanu no MiamiGo, pārkāpjot Konkurences likuma 18.pantu – negodīgas konkurences aizliegumu. Iesniedzējs sniedzis informāciju, ka ir nosūtījis Inbox 17.01.2006. vēstuli un One 17.01.2006. vēstuli ar lūgumu darīt zināmus konkrētus iemeslus Iesniegumā minētam aizliegumam MiamiGo lietotājiem, bet atbildi no tiem nav saņēmis.

26.01.2006. Iesniedzējs iesniedza vēstuli, kurā sniedz papildus informāciju par to, ka portāla MiamiGo uzturēšana un saimnieciskās darbības nodrošināšana ir nodota SIA „Siora”, kuras rīkotājdirektors ir Iesniedzējs. Šajā vēstulē Iesniedzējs ir iesniedzis arī korespondences kopijas ar Inbox un One.

30.01.2006. Konkurences padome saņēma informāciju no Iesniedzēja, kurā Iesniedzējs raksturo portāla MiamiGo saimniecisko darbību. Portāls MiamiGo veic šādus bezmaksas pakalpojumus: lietotāja profila izveidošanu, foto galeriju izveidošanu, e-kartiņu nosūtīšanu, dienasgrāmatu uzturēšanu, draugu loka izveidošanu, bilžu vērtēšanu, jautājumu uzdošanu un atbildēšanu uz tiem, spēles, domubiedru grupu izveidošanu, lietotāju profilu meklēšanu, vēstuļu nosūtīšanu un

saņemšanu. Portāla galvenos ienākumus veido reklāmas baneru izvietošana portālā, kā arī sms pakalpojumu pārdošana lietotājiem. Galvenais noteikums šādai saimnieciskai darbībai ir lietotāju skaita pieaugums, kas nodrošina interesi par portālu no reklāmdevēju puses.

Kā norāda Iesniedzējs tādu pašu saimniecisko darbību veic virkne citu tirgus dalībnieku, piemēram, portālu Draugiem.lv, Kisa.lv, Tavidraugi.lv, Face.lv īpašnieki, kuri attiecīgi konkurē ar Inbox, One un Miamigo.

Savā 26.02.2006. vēstulē Iesniedzējs raksta, ka „Precīzu iesniegumā minēto darbību sākuma datumu minēt nevaru, jo portāls Miamigo.lv nodrošina portāla funkcionēšanas tehnisko pusi. Lietotāju sūdzības sāka parādīties no 2005.gada 15.decembra.” Pierādījumus par Miamigo lietotāju sūdzībām Iesniedzējs nav Konkurences padomei iesniedzis, norādot, ka tad, kad tās parādījās, nebija domājis, ka tām būs saistība ar šo aizliegumu.

1.2. Inbox 22.02.2006. vēstulē un vēstulei pievienotajos pielikumos skaidro, ka „SIA „Inbokss” darbinieki ik dienu veic vairākus desmitus e-pasta vēstuļu avotu bloķēšanas jeb lieguma uzstādījumus interneta IP adresēm, no kurām tiek fiksēti surogātpasta jeb nelūgtās korespondences masveida sūtījumi. Tā ir pasaulē vispārpieņemta rutīna ikdienas darbība, bez kuras nespēj pastāvēt neviens liels bezmaksas e-pasta serviss, tā kā surogātpasta neierobežošana traucē normālu servisa darbību, degradē tā lietojamību lietotāju acīs, ievērojami noslogo serveru sistēmas resursus un īpašos gadījumos pat apdraud tā pastāvēšanu. (...) Līdz ar to apskatāmajā konkrētajā gadījumā, pēc maldinošu un traucējošu komerciāla rakstura ziņojumu (surogātpasta paveids) saņemšanas, ir uzstādīts liegums uz e-pasta vēstuļu pieņemšanu Inbox.lv datorsistēmā no konkrētās IP adreses, kas ir piešķirta domēna vārdam Miamigo.lv.”

Inbox informē arī par to, ka „ (...) lieguma iemesls uz e-pasta vēstuļu pieņemšanu Inbox.lv datorsistēmā no IP adreses, kas piešķirta vārdam Miamigo.lv, ir daudzkārtīga traucējošu komerciāla rakstura ziņojumu saņemšana uz e-pasta kastītēm, kuru lietotāji nav devuši piekrišanu šo ziņojumu saņemšanai (...). E-pasta vēstulēm, kas daudzkārtīgi tika saņemtas uz Inbox.lv tehniskā atbalsta un korporatīvajām (piemēram, inbox@inbox.lv) adresēm, kā arī uz Inbox.lv lietotāju adresēm, bija izteikti komerciāls raksturs (...). To saņemšanai uz Inbox tehniskā atbalsta adresēm bija īpaši traucējoša iedarbība, jo tās apgrūtināja normālu darbu speciālistiem, kas atbild uz Inbox.lv lietotāju jautājumiem.” Kā pierādījumu par sūtījumu komerciālo raksturu Inbox ar 22.02.2006. vēstuli iesniedza KP e-pasta izdrukas, kurās redzami Miamigo vārdā atsūtīto vēstuļu paraugi.

22.02.2006. vēstulē Inbox norāda uz saņemto Miamigo administrācijas vārdā nosūtīto reklāmu, pēc kuras ir jāsecina, ka tas ir komerciāls ziņojums, kuru izplatot Miamigo vēlas piesaistīt savam portālam jaunus lietotājus.

Inbox, atbildot uz Konkurences padomes informācijas pieprasījumu, norādīja, ka lieguma uzlikšanas iemesls ir e-pasta sūtījumi, kuri uz Inbox tika sūtīti no adreses brainwork@mail.ru.

1.3. One vēstulē, kuru Konkurences padome saņēma 21.02.2006., sniedz informāciju par to, ka One „ar e-pasta saņemšanas liegumu uzstādīšanu nodarbojas programmnodrošinājums, kurš analizē vēstuļu skaitu no vienas adreses, tādējādi, liegums saņemt One datorsistēmā no IP adresēm, kas piešķirta vārdam Miamigo tika uzstādīts automātiski. E-pasta vēstuļu plūsmas apstrāde ir samērā dārgs process resursu patēriņa ziņā. Tā kā „nevēlamie sūtījumi” sastāda lielāko daļu no e-pasta plūsmas, mēs cenšamies atpazīt pēc iespējas vairāk „nevēlamo sūtījumu” sūtītājus un liegt viņiem iespēju traucēt mūsu lietotājus un tērēt mūsu resursus.”

Visā pasaulē par vispārpieņemtu normu tiek uzskatīta nevēlamas korespondences filtru uzstādīšana gan informācijas sabiedrības pakalpojumu sniedzēju, gan pasta serveru īpašnieku vidū, gan arī gala lietotāju vidū. Integrētās sistēmas datoru drošības nodrošināšanai tagad sevī ietver ne tikai antivīrusu programmatūru un aizsardzību pret nesankcionētu ielaušanos, bet arī aizsardzību pret nevēlamiem ziņojumiem.

Ņemot vērā ļoti lielo nevēlamo sūtījumu skaitu, kuru darbības rezultātā tiek traucēts e-pasta lietotājs (saņemot šādu nevēlamo sūtījumu rezultātā e-pasta lietotājs ir spiests tērēt savu laiku viņam nevajadzīgu vēstuļu atvēršanai vai pat sazināties ar sūtītāju, lai noskaidrotu, ka ziņa nav bīstama un pielikums ir drošs, tā ir jāizdzēš un jāpalaiž antivīrusa atjaunināšanas programmatūra, lai pārbaudītu vai datorā nav izplatījies vīruss), sistēmas administrators uzliek programmnodrošinājumu, kurš analizē vēstuļu skaitu no vienas adreses un nodrošina sava lietotāja neatkarīgu darbību (www.antivirus.lv).

23.05.2006. Konkurences padomes un One pārstāvju tikšanās laikā, One informē, ka lieto attiecīgu programmatūru „open source”, kuras mērķis ir ierobežot nevēlamos sūtījumus One lietotājiem. Bez tam One ir izstrādāta spamu filtrācijas programma, kurā 100 dažādi testi analizē sūtījumu atbilstību testos uzliktiem kritērijiem. Noteiktu apjomu pārsniegšanas gadījumā sūtījumam vai sūtījumu plūsmai tiek uzlikts liegums. Šādu liegumu One ir uzlicis 50000 pasta serveriem (IP adresēm).

1.4. Iesniedzējs 12.04.2006.vēstulē, kā arī 12.05.2006. vēstulē norāda, ka Inbox maldina Konkurences padomi: it kā adreses inbox@inbox.lv un bugreport@inbox.lv (pēc Inbox sniegtās informācijas 22.02.2006.vēstulē arī uz tām ir nosūtīti minētie e-pasta sūtījumi) būtu zināmas tikai Inbox darbiniekiem, un, ka „(...) sākotnēji Inbox.lv kā aizlieguma uzlikšanu min 9 draudzības uzaicinājumu saņemšanu uz adresēm inbox@inbox.lv un bugreport@inbox.lv. Par cik šādas adreses ir zināmas tikai Inbox.lv darbiniekiem, tad rodas pamatotas aizdomas, ka viņi paši varēja izveidot profilu portālā Miamigo.lv, nosūtīt 9 uzaicinājumus un pēc tam dzēst profilu portālā Miamigo.lv.”

Iesniedzējs skaidro Miamigo lietošanas noteikumus, kuros noteikts, ka persona, reģistrējoties portālā Miamigo, dod piekrišanu saņemt uz viņa norādīto elektroniskā pasta adresi e-kartiņas. Tāpat iesniedzējs norāda, ka citi e-pasta serveri nav kavējuši portāla Miamigo attīstību.

12.04.2006. vēstulē iesniedzējs atzīmē, ka „(...) šobrīd, no strīdā iesaistītajām pusēm, Datu valsts inspekcijā vienīgais nav reģistrēts portāls One.lv.”

12.04.2006. vēstules 5.b.punktā Iesniedzējs piemin žurnāla Kapitāls Nr.3 2006.¹ interviju par Draugiem.lv, kurā „(...) veidotāji runā par nozari kopumā, galvenajiem dalībniekiem, kā arī piemin pārrunas ar Inbox.lv un One.lv, kas vedina domāt par iespējamu tirgus sadali. Īsajā portāla Miamigo.lv pastāvēšanas laikā šķēršļus tālākai portāla attīstībai ir likuši visi trīs nozares līderi” un, informējot par „draugu servisa” pakalpojuma nozari kopumā, atzīmē, ka „(...) šobrīd šajā nozarē ir 3 līderi – Draugiem.lv, Inbox.lv un One.lv. Šāda situācija ir labvēlīga jaunu dalībnieku ienākšanai, jo ir maz konkurenti, augsta rentabilitāte un pieņemams investīciju apjoms. Esošajiem tirgus dalībniekiem tas nav izdevīgi, jo strauji samazināsies rentabilitāte, konkurenti piedāvās jaunus risinājumus un pakalpojumus.”

12.05.2006. vēstules 1.punktā Iesniedzējs uzsver, ka uzaicinājumus draudzēties sūta portāla Miamigo lietotāji, nevis portāls, bet 12.04.2006. vēstulē 2.2.punktā raksta, ka „reģistrējoties portālā Miamigo, persona dod piekrišanu (...) saņemt uz viņa norādīto elektroniskā pasta adresi e-kartiņas. Ja ar Inbox.lv saistīti cilvēki ir reģistrējušies portālā Miamigo.lv, tad uz viņu norādītajām adresēm Miamigo ir tiesīgs sūtīt e-kartiņas.”

12.05.2006. vēstules 2.punktā Iesniedzējs par portālā Miamigo ievietoto paziņojumu „No 17.aprīļa profili, kuros nav norādīti eksistējoši e-pasti, tiks dzēsti” uzskata, ka Konkurences padomes jautājums (08.05.2006. vēstulē Nr.1047) neattiecas uz lietu un vēstules 3.punktā sniedz informāciju par to, ka portālā Miamigo tiek dzēsti profili ar neeksistējošām e-pasta adresēm.

Iesniedzējs apstiprina, ka šobrīd e-pasta piederības apliecinājums ir noņemts adresēm, kas beidzas ar @inbox.lv un @one.lv.

1.5. Lai iegūtu informāciju par iespējamo nosūtītāju pēc e-pasta tehniskās galvenes, ko Konkurences padomei iesniedza Inbox un iespējamo maldinošo informāciju, kuru ir it kā Inbox ir izmantojis, lai uzliktu minēto liegumu Miamigo lietotājiem, Konkurences padome nosūtīja 06.06.2006. vēstuli Nr.1320 SIA „Lattelecom” Regulēšanas lietu departamentam par informācijas sniegšanu, kurā neminēja konkrētus tirgus dalībniekus, bet tos attiecīgi apzīmējot ar „x” – domāts Inbox; „y” – domāts Miamigo.

SIA „Lattelecom” 13.06.2006. vēstulē Nr.17-2/06-542a sniedz informāciju par to, ka nav iespējams izveidot „x” portālā profilu tā, lai to varētu pietiekami pārliecinoši identificēt ar portālu „y”. Vienīgais arguments, ar ko varētu mēģināt apmānīt portāla „x” lietotājus šādos apstākļos, būtu profila nosaukums. Ne „y” portāla e-pasta domēnu, ne IP adresi kā pārliecināšanas rīkus nebūtu iespējams izmantot.

Tāpat savā atzinumā SIA „Lattelecom” norāda, ka „x” portāla lietotāju sūtījumi uz neeksistējošu „x” portāla adresi neizskatītos kā sūtīti no „y” portāla, -

¹ „Kapitāls” Nr.03 (99) 2006. 17.lpp

to apliecinātu jebkura vēstule no neskaitāmiem „nepiegādātiem sūtījumiem”, proti, visi sūtījumi būtu sūtīti no paša „x” portāla. Tas nekādi nedotu pamatu „x” portāla īpašniekam bloķēt „y” IP adresi.

Veicot e-pasta tehniskās galvenes apskati, iespējamo nosūtītāja e-pasta IP adresi, SIA „Lattelecom” Regulēšanas lietu departaments secina, ka 26.09.2005. saņemtai vēstulei nav redzama IP adrese. Lai noskaidrotu, no kurienes nākusi septembrī nosūtītā vēstule, vajadzētu skatīties 26.09.2005. „x” žurnāla failos. SIA „Lattelecom” Regulēšanas lietu departaments atzīmē, ka Latvijā šobrīd nav normatīvo aktu, kas paredzētu noteiktu laiku glabāt atbilstošu informāciju par visiem e-pasta sūtījumiem.

SIA „Lattelecom” 13.06.2006. vēstulē Nr.17-2006-542a arī informē, ka savu portālu aizsardzībai izmanto 3 RBL DNS melnos sarakstus, kā arī manuālu sarakstu ar IP adresēm, kurā patlaban atrodas apmērām 20 adreses.

1.6. 29.06.2006. vēstules 1.punktā Iesniedzējs norāda, ka One ir izstrādājis un lieto papildus sava portāla lietotāju vēstuļu filtrācijas programmu un vēstules 2.punktā Iesniedzējs norāda, ka Miamigo lietotājiem ir bloķēta iespēja sūtīt e-kartiņas saviem draugiem, kas reģistrējušies portālos Inbox un One.

29.06.2006. vēstules 5.punkta komentārā izteikts iebildums par to, ka tehniskai galvenei nav pievienots tulkojums valsts valodā.

Iesniedzējs 29.06.2006.vēstules 6. un 7.punktā ir norādījis to, „ (...) ka sūtījumu no Miamigo.lv (pievienotā e-kartiņa no Miamigo.lv piedāvāto pakalpojumu klāsta) ir saņēmis Miamigo.lv lietotājs, kas reģistrējies norādot e-pastu alise@inbox.lv, bet vēlāk šo e-kartiņu ar vairāk kā trīs mēnešu kavējumu pārsūtījis (...) uz e-pastu sibilla@co.inbox.lv. Aizdomīga šķiet „Alises” rīcība, pārsūtot e-pastu „Sibillai”, jo „Sibillas” e-pasta adrese nav publiski pieejama, tātad iespējams, ka „Alise” pazīst „Sibillu”. Konkrētajā gadījumā „Alises” sūdzība kalpo par formālu aizlieguma uzlikšanu.”

29.06.2006. vēstules 12.punktā Iesniedzējs izsaka komentāru par to, ka sūtījumus ar identisku informāciju sūta gan Draugiem.lv, gan Inbox, gan One lietotāji un Iesniedzējs uzskata, ka tie nav nevēlami sūtījumi.

2. Konkurences padome ir izvērtējusi lietas materiālus un citus iegūtos pierādījumus.

2.1. IP adrese ir skaitliska adrese, kas viennozīmīgi identificē katru datoru tīklā un kas izveidota kā četru ar punktiem atdalītu skaitļu virkne, piemēram: 192.100.81.101. (www.termini.lv). Miamigo portālam ir reģistrējies vienu domēna vārdu (www.miamigo.lv) un lieto vienu IP (81.94.239.30) adresi, kuru e-kartiņu un uzaicinājumu sūtīšanai izmanto visi (ap 44000) Miamigo lietotāji.

2.2. Konkurences padome norāda, ka adreses inbox@inbox.lv un bugreport@inbox.lv ir visiem pieejamas Inbox mājas lapas pirmajā sadaļā Kontakti, kur ir uzrādītas tehnisko problēmu risinājumu adreses.

Konkurences padomes kompetencē neietilpst jautājuma par portālu reģistrēšanās pienākumu Datu valsts inspekcijā lemsana. Taču, ņemot vērā, ka

iepriekš minētās reģistrēšanās pienākums ir atkarīgs no informācijas rakstura, ko uzkrāj portāls, fakts, ka viens portāls ir reģistrējies, bet otrs nav, nerada labvēlīgākus konkurences priekšrocības vienam vai otram tirgus dalībniekam.

Attiecībā uz to, ka tehniskai galvenei nav pievienots tulkojums latviešu valodā, Konkurences padome uzskata, ka tajā sniegto informāciju nav pamats tulkot, jo tā konkrētajā situācijā jāizvērtē oriģinālvalodā.

2.3. Konkurences padome, ir konstatējusi, ka adreses inbox@inbox.lv un bugreport@inbox.lv ir Inbox tehniskā atbalsta adreses, kuras nevar būt reģistrētas kā Miamigo lietotāju e-pasta adreses.

Informācijas sabiedrības pakalpojumu likuma 1.panta 3.punkts nosaka, ka komerciāls paziņojums ir „jebkāds paziņojums elektroniskā veidā, kas paredzēts tiešai vai netiešai preču vai pakalpojumu reklamēšanai vai arī tāda komersanta, organizācijas vai personas tēla reklamēšanai, kas veic komercdarbību, saimniecisku darbību vai reglamentēto profesionālo darbību. Par komerciālo paziņojumu neuzskata informāciju, kas dod iespēju tieši piekļūt vispārējai informācijai par pakalpojuma sniedzēju un tā darbību (domēna vārds vai elektroniskā pasta adrese)”. Saskaņā ar Informācijas sabiedrības pakalpojumu likuma 9.panta pirmo daļu „aizliegts izmantot komerciāla paziņojuma sūtīšanai automātiskās zvanīšanas (galiekārtu) sistēmas, kas darbojas bez cilvēka līdzdalības (automātiskās izsaukumierīces), elektronisko pastu vai faksa aparātus (faksimilus), kurus izmantojot iespējams individuāls kontakts ar pakalpojuma saņēmēju, ja pakalpojuma saņēmējs iepriekš nav devis brīvu un nepārprotamu piekrišanu”.

Konkurences padomes kompetencē nav izvērtēt Informācijas sabiedrības pakalpojumu likuma normu ievērošanu, tomēr, izvērtējot pušu paskaidrojumus un lietā iegūtos pierādījumus, t.sk., sniegtos speciālistu atzinumus, Konkurences padome secina, ka ir pamats uzskatīt, ka no portāla Miamigo tika sūtīti komerciāli paziņojumi uz Inbox un One lietotājiem piederošām e-pastkastītēm. Tādējādi minēto apstākļu dēļ var tikt pamatots uzliktais ierobežojums.

2.4. Konkurences padome konstatē, ka nav aizliegts uzstādīt programnodrošinājumu, kuras mērķis ir ierobežot „nevēlamos sūtījumus” portālu lietotājiem, kā arī pastāv dažādi programnodrošinājumi, kas analizē „nevēlamos sūtījumus”.

Attiecībā uz iesniedzēja iebildumu par to, ka citi portāli nav uzlikuši liegumu, jāsecina, ka „nevēlamo sūtījumu” statusu piešķiršana nav un nevar tikt pakļauta vienotiem (noteiktiem) kritērijiem un atlases nosacījumiem visā interneta vidē. Katrs portāls, kuram ir jānodrošina savu lietotāju aizsardzība no „nevēlamiem sūtījumiem”, lai veiktu sekmīgu darbību, piesaistot lietotājus, balstās uz atšķirīgu pieeju (atlasī veic speciāls programnodrošinājums un/vai darbinieki) un dažādiem kritērijiem, pēc kuriem tiek atpazīti „nevēlami sūtījumi”. Piemēram, izvērtēšana var notikt atkarībā no šo sūtījumu satura un intensitātes, no iespējamā datorvīrusu izplatīšanas, aizsardzību pret nesankcionētu ielaušanos, kā arī šo sūtījumu vērtēšanas, izmantojot dažādas datorprogrammas.

Turklāt, saņemto e-pasta vēstuļu apjoms šādos portālos ir milzīgs un visas nevēlamās vēstules nav iespējams identificēt. Taču drošības nolūkā, lai nepieļautu, ka ar „nevēlamiem sūtījumiem” tiktu apdraudēta portāla darbība, ir iespējami gadījumi, ka adresāts var nesaņemt arī vēlamo sūtījumu.

2.5. Izvērtējot dažādu interneta portālu lietotājiem piedāvāto pakalpojumu saturu, Konkurences padome konstatē, ka pakalpojumu kopums (daudzums), ko tie piedāvā daudzos gadījumos būtiski atšķiras. Jo plašāks ir pakalpojumu spektrs, jo tas vairāk piesaista potenciālos lietotājus konkrētajam interneta portālam. Attiecībā uz interneta lietotājiem nepastāv ierobežojumi reģistrējoties kā lietotājam vairākos portālos un izmantot to sniegtos pakalpojumus.

2.5.1. Portālā www.inbox.lv, reģistrējoties kā lietotājs, persona saņem e-pasta (atvērt e-pasta kastīti), čata un citus pakalpojumus. Šo pakalpojumu pamatā lietotājam ir iespēja sazināties ar citiem šī portāla reģistrētiem lietotājiem, izmantojot čata un citus līdzīga veida pakalpojumus, kā arī sazināties ar citu portālu, kur ir pieejams e-pasta pakalpojums, lietotājiem pa e-pastu. Reģistrētiem lietotājiem ir pieejama portāla mobilā versija wap.inbox.lv.

Nereģistrējoties portālā www.inbox.lv jebkura persona, kura izmanto internetu var saņemt maksas/bezmaksas pakalpojumus (t.sk., nopirkt telefona melodiju, ekrāna attēlus), iegūt informāciju par citos portālos izvietotiem interneta veikaliem vai citu kompāniju tirgotām precēm.

Reģistrējoties portālā www.inbox.lv personai nav jāuzrāda cita portāla e-pasta adrese. SIA „Inbokss” piedāvā informācijas sabiedrības pakalpojumu un sniedz mājas lapā informāciju atbilstoši Informācijas sabiedrību pakalpojumu likuma 4.pantam.

2.5.2. Portālā www.one.lv, reģistrējoties kā lietotājs, persona arī saņem e-pasta un cita veida pakalpojumus. Tāpat portālā tiek piedāvāti maksas/bezmaksas veida pakalpojumi neregistrētiem lietotājiem. Tiek nodrošināta portāla mobilā versija wap.one.lv, kur ir pakalpojumi, kas ir pieejami neregistrētiem lietotājiem un ir pakalpojumi, kas pieejami tikai reģistrētiem lietotājiem.

Reģistrējoties portālā www.one.lv personai nav jāuzrāda cita portāla e-pasta adrese. SIA „One” piedāvā informācijas sabiedrības pakalpojumu un sniedz mājas lapā informāciju atbilstoši Informācijas sabiedrību pakalpojumu likuma 4.pantam.

2.5.3. Portālā www.draugiem.lv persona var reģistrēties tikai saņemot uzaicinājumu no jau šajā portālā reģistrēta lietotāja, un tas var lietot tajā pieejamos čata un līdzīga veida interneta komunikācijas pakalpojumus. Reģistrētiem lietotājiem ir pieejama arī portāla mobilā versija wap.draugiem.lv.

Portālā www.draugiem.lv ir pieejami pakalpojumi tikai citos portālos reģistrētiem e-pasta lietotājiem. Portālam www.draugiem.lv savu lietotāju loku ir iespējams paplašināt, kādam no jau esošajiem lietotājiem uzaicinot jaunus lietotājus reģistrēties portālā. Portālā www.draugiem.lv lietošanas noteikumos ir norādīts portāla organizētājs un darbības uzturētājs – SIA „Draugiem”, kas ir reģistrēta arī kā domēna draugiem.lv lietotājs.

2.5.4. Portālā www.miamigo.lv ir pieejami pakalpojumi tikai reģistrētiem lietotājiem. Portālā var reģistrēties gan individuāli, gan arī pēc jau esoša lietotāja uzaicinājuma saņemšanas, kurš tiek nosūtīts no lietotāja reģistrētās e-pasta adreses uz uzaicināmās personas e-pasta adresi.

Jebkurai personai reģistrējoties kā lietotājam jānorāda jau citā portālā reģistrēta e-pasta adrese. Portālā www.miamigo.lv nav pieejama informācija par komersantu vai fizisko personu, kas veic saimniecisko darbību, uzturot šo portālu. Sazināšanās ir iespējama, nosūtot ziņojumu uz e-pasta adresi strava@mail.ru. Kā domēna miamigo.lv lietotājs datu bāzē www.nic.lv ir norādīts Silvestrs Strautnieks.

2.5.5. Dažāda veida interneta komunikācijas pakalpojumus (e-pasta, čata utt.) sniedz arī citi Latvijas portāli, kā arī starptautiskie portāli www.google.com, www.yahoo.com u.c. Katrs portāls atšķiras gan pēc tā, cik daudz pakalpojumus piedāvā, gan pēc iespējām tos izmantot.

Izvērtējot minēto informāciju ir secināms, ka, kaut arī atsevišķi pakalpojumi ir līdzīgi, tomēr portālā www.one.lv un www.inbox.lv kopumā piedāvātie pakalpojumi atšķiras no portālā www.miamigo.lv piedāvātajiem pakalpojumiem. Līdzīgi kā portālā www.draugiem.lv informāciju par citiem lietotājiem portālā www.miamigo.lv var iegūt, ja lietotājs ir reģistrēts kā cita lietotāja draugs.

Tādējādi portāls www.miamigo.lv varētu konkurēt tikai attiecībā uz nelielu pakalpojumu daļu ar portāliem www.inbox.lv un www.one.lv. Pastāvot minētiem apstākļiem un arī darbībām, kas būtu vērtējamās kā nepamatotas, Konkurences padome secina, ka konkurences ierobežojums, kavējums vai deformējums tāpat būtu vērtējams kā būtiski nenozīmīgs un tādējādi mazsvarīgs.

Saskaņā ar Iesniedzēja informāciju par to, ka Inbox un One valdītāji ir uzlikuši visu ienākošo sūtījumu (uzaicinājumu un e-kartiņu) bloķēšanu no MiamiGo, Konkurences padome ir konstatējusi, ka pirms sūtījumu bloķēšanas no MiamiGo sūtīti komerciāli paziņojumi uz Inbox un One lietotājiem piederošām e-pastkastītēm (tai skaitā arī uz Inbox tehniskā atbalsta adresēm), kas radījuši traucējumus elektroniskā pasta sistēmās. Konkurences padomei nav pamata apšaubīt, ka šos komerciālos paziņojumus ir sūtījis MiamiGo lietotājs (vai lietotāji), kuri ir reģistrējušies MiamiGo. Šo faktu apstiprina arī Iesniedzējs. Saskaņā ar MiamiGo lietošanas noteikumu (Noteikumi) 3.punktu, kurā teikts, ka „Bez iepriekšējas saskaņošanas ar mums, nav atļauts izmantot mūsu sistēmu komerciālu pakalpojumu un produktu reklamēšanai”, Konkurences padome secina, ka MiamiGo lietotājs (vai lietotāji) nav ievērojis MiamiGo Noteikumus, savukārt MiamiGo nenodrošina savu Noteikumu lietošanas kontroli.

Pēc Iesniedzēja sniegtās informācijas, Konkurences padome secina, ka Iesniedzējs nav identificējis MiamiGo lietotāju (lietotājus), kurš ir nosūtījis komerciālu paziņojumu uz Inbox un One e-pastkastītēm un no tā izriet, ka MiamiGo tehniski nenodrošina savu lietotāju portālā veikto darbību uzskaiti un neidentificē un neregistrē MiamiGo lietotājus, kuri pārkāpj Noteikumus. Sekojoši

– MiamiGo nav informācijas, kuri lietotāji nosūtījuši vai ģenerējuši komerciālos paziņojumus Inbox un One e-pasta lietotājiem un saskaņā ar Noteikumu 8.punktu, kurā teikts, ka „Ja lietošanas noteikumi netiek ievēroti, mēs paturam tiesības nekavējoši liegt Tev izmantot mūsu pakalpojumus” netiek ierobežotas MiamiGo lietotāja (lietotāju), kurš nosūtījis komerciālu paziņojumu, tiesības izmantot MiamiGo sniegtos pakalpojumus.

Konkurences padome secina, ka uzliktie liegumi nekavē MiamiGo lietotājus nosūtīt uzaicinājumus draudzēties esošiem un potenciāliem MiamiGo klientiem, kā arī izmantot citus MiamiGo pakalpojumus (lietotāja profila izveidošanu, foto galeriju izveidošanu, dienasgrāmatu uzturēšanu, draugu loka izveidošanu, bilžu vērtēšanu, jautājumu uzdošanu un atbildēšanu uz tiem, spēles, domubiedru grupu izveidošanu, lietotāju profilu meklēšanu, vēstuļu nosūtīšanu un saņemšanu), traucēta ir tikai e-pasta kartiņu nosūtīšana. Tā kā persona tikai reģistrējoties MiamiGo portālā dod piekrišanu saņemt uz viņa norādīto elektroniskā pasta adresi e-kartiņas, tad e-kartiņu sūtīšanas pakalpojums ir pieejams tikai MiamiGo reģistrētiem lietotājiem (jo īpaši attiecībā uz komerciāla rakstura e-kartiņām). No tā savukārt izriet, ka Inbox un One uzliktie liegumi nekavē MiamiGo jaunu klientu piesaisti.

Ievērojot augstāk minēto, Konkurences padome uzskata, ka Inbox un One, uzlikdami liegumu saņemt saviem lietotājiem traucējoša rakstura e-pasta sūtījumus no MiamiGo, nodrošina kvalitatīvu e-pasta pakalpojumu sniegšanu saviem klientiem, kas pretējā gadījumā varētu tikt būtiski traucēta un šādas darbības nesatur Konkurences likuma 18.panta otrās daļas noteiktā pārkāpuma pazīmes.

2.6. Domēnu reģistrā, ko uztur Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūts kā inbox.lv lietotājs ir reģistrēts SIA „Inbokss” un kā one.lv lietotājs SIA „One”. Minētās personas ir ieguvušas tiesības izmantot savā komercdarbībā minēto domēna vārdu un savās tiesībās ir pielīdzināmi īpašniekiem. Jebkura persona, reģistrējot savu e-pasta adresi attiecīgajā portālā, kas piedāvā iespēju reģistrēt e-pasta adresi, neiegūst neierobežotas tiesības lietot minēto adresi. Šī persona savās tiesiskās attiecībās ar domēna vārda īpašnieku vai personu, kam domēna vārds ir nodots lietošanā no domēnu reģistrā reģistrētā lietotāja puses un kurš, izmantojot šo domēnu, veic jebkuru (t.sk., saimniecisko) darbību ar to, ir ierobežota ar tiem noteikumiem, kādus ir izvirzījis reģistrētā domēna vārda lietotājs. Domēna vārda lietotāja tiesības var ierobežot normatīvie akti.

Saskaņā ar portālā www.miamigo.lv publicētajiem lietošanas noteikumiem, reģistrējoties portālā persona piekrīt, ka uz tās norādīto e-pasta adresi saņemt miamigo.lv sūtītās e-kartiņas un informāciju, kas saistīta ar portāla darbību. Tā kā norādīta tiek pie cita domēna vārda (piemēram, inbox.lv vai one.lv) lietotāja reģistrēta e-pasta adrese, tad šādā veidā dota personas piekrišana portālam www.miamigo.lv neizraisa nekādus pienākumus domēna vārda lietotājam, kurš

uztur citu portālu, nodrošināt iespēju saņemt e-pasta sūtījumus no portāla MiamiGo.lv.

Tādējādi, ja persona reģistrējas portālā www.miamigo.lv ar cita portāla e-pasta adresi, portālam www.miamigo.lv ir pienākums ievērot normatīvos aktus un ņemt vērā tās saistības, ko persona ir uzņēmusies attiecībā uz portālu, kur e-pasta adrese ir reģistrēta. Izvērtējot portāla www.miamigo.lv lietošanas noteikumus, tāpat ir jāsecina, ka reģistrējoties portālā www.miamigo.lv personai nav iespēja nepiekrīst e-kartiņu nosūtīšanai uz tās e-pasta adresi no portāla www.miamigo.lv. Tāpat jaunais lietotājs netiek informēts, ka tam joprojām ir saistoši un ir jāievēro attiecīgā portāla, kurā tam ir reģistrēta e-pasta adrese, noteikumi.

Portāls sniedz arī maksas pakalpojumus, taču portālā www.miamigo.lv nav informācijas par to personu, kas veic saimniecisko darbību portālā. Ja reģistrētam lietotājam ir jautājumi, tad persona var nosūtīt jautājumus uz strava@mail.ru. Konkurences padomes ieskatā informācija par pakalpojumu sniedzēju, lai pakalpojuma saņēmējs varētu identificēt konkrētu personu un nepieciešamības gadījumā sazināties ar to, ir viens no godīgas saimnieciskās darbības prakses priekšnoteikumiem.

Izvērtējot Konkurences likuma 18.panta iespējamās pārkāpumus, kur ir iesaistīti tirgus dalībnieki, ir jāņem arī vērā vai persona, kas iesniedz iesniegumu, darbojas, ievērojot visus godīgas saimnieciskās darbības prakses principus.

2.7. Analizējot interviju žurnālā „Kapitāls”, Konkurences padome konstatē, ka uz žurnālistu jautājumu „Kādas ir jūsu attiecības ar pašreizējiem konkurentiem – one.lv, inbox.lv un citiem?” Draugiem.lv atbild „Man ir bijušas sarunas ar abiem diviem un patiesībā viņi atzīst, ka gluži konkurenti mēs neesam – mūsu portāli tomēr atšķiras.”

Attiecībā uz iespējamo vienošanās aizlieguma pārkāpumu Konkurences padome pieņēma lēmumu neierosināt lietu, kuru iesniedzējs nav pārsūdzējis. Aizliegta ir tikai tāda kontaktēšanās starp tirgus dalībniekiem, kas ir pretrunā ar Konkurences likuma 11.pantu. Konkrētā gadījumā Konkurences padomes ieskatā nepastāv apstākļi, kas varētu liecināt par iespējamo vienošanās aizlieguma pārkāpumu.

Tāpat Iesniedzēja sniegtā informācija par tirgu kopumā (tā augsto rentabilitāti) dod vispārīgu priekšstatu par situāciju informācijas pakalpojumu sniegšanas tirgū, bet tajā nav norāžu uz faktiem, kuri liecinātu par iespējamo pārkāpumu Inbox un One darbībās.

2.8. Analizējot 1.4.punktā MiamiGo skaidrojumu par ievietoto paziņojumu par neeksistējošiem e-pastiem, Konkurences padome secina, ka šis paziņojums skaidri norāda uz iespēju reģistrēties MiamiGo kā lietotājam bez e-pasta piederības apliecinājuma Konkurences padome uzskata, ka liegums ir uzlikts MiamiGo servera IP adresei, kura ir reģistrēta MiamiGo portālā un tas neļauj MiamiGo lietotājiem sūtīt e-kartiņas no MiamiGo portāla, bet neliedz to veikt no portāla, kurā tie ir reģistrējuši savu e-pasta adresi.

2.9. Analizējot 1.5.punktā minētos Iesniedzēja argumentus un pieaicinātā eksperta no SIA „Lattelecom” Regulēšanas lietu departamenta vērtējumu Konkurences padome secina, ka Miamigo argumenti nav pamatoti un tā minētās darbības nav tehniski iespējamās.

2.10. Analizējot 1.6. punktā norādītos Iesniedzēja argumentus par „Alises” un „Sibillas” aizdomīgo rīcību, Konkurences padome secina, ka, saskaņā ar lietā iegūto informāciju vērtējot to kopsakarā vienu ar otru, iepriekš minētais norādījums nekalpo par formālu aizlieguma uzlikšanas iemeslu Miamigo IP adresei, bet gan kā viens no argumentiem, kas apstiprina, ka aizlieguma uzlikšana konkrētās lietas ietvaros nav vērtējama kā Konkurences likuma pārkāpums.

3. Pamatojoties uz Iesniegumā sniegto (06.01.2006. vēstule Nr.47, 26.01.2006. vēstule Nr.189 un 26.01.2006. vēstule Nr.172) un papildus iegūto informāciju (21.02.2006. vēstule no One, 22.02.2006. vēstule no Inbox, 12.04.2006., 12.05.2006. un 29.06.2006. vēstules no Iesniedzēja, 23.05.2006. KP un One pārstāvju sarunu protokols un 13.06.2006. vēstule Nr.17-2/06-542a no SIA „Lattelecom”) KP secina, ka portāla Inbox.lv un portāla One.lv darbības nav konstatējams KL 18.panta otrās daļas pārkāpums.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 4.punktu, kā arī 18.panta otro daļu, Konkurences padome

nolēma:

izbeigt lietas Nr.47/06/10/1 izpēti.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja

I.Jaunzeme